

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENM/BSK-2017/301073

Bijlage(n)

1

Datum 21 december 2017
Betreft Voortgang asbestdaken

Geachte voorzitter,

Met deze brief wil ik u informeren over de voortgang van de subsidieregeling verwijderen asbestdaken, de mogelijkheden om het saneren van asbestdaken te koppelen aan andere programma's, en de programmatische aanpak asbestdaken.

Subsidieregeling verwijderen asbestdaken

Van de subsidieregeling verwijderen asbestdaken wordt veel gebruik gemaakt, vandaar dat in 2017 uiteindelijk in totaal € 26,2 mln. beschikbaar is gesteld. In november was dit bedrag bereikt. De aanvragen die in 2017 nog binnenkomen, worden uitbetaald in 2018. Het subsidieplafond voor 2018 is voorlopig vastgesteld op € 11,3 mln.

Met € 26,2 mln. is er 5,8 mln. m² asbestdak gesaneerd. Dit jaar is de subsidieregeling gewijzigd en kan ook subsidie worden aangevraagd voor het saneren van daken die kleiner zijn dan 35 m². Inmiddels wordt van die mogelijkheid steeds meer gebruik gemaakt. Tot nu toe zijn er in 2016 en 2017 meer dan 16.000 aanvragen ingediend en is er ca. 9 mln. m² asbestdak gesaneerd met subsidie. In de eerste drie kwartalen van 2017 is er in totaal (met en zonder subsidie) 7,9 mln. m² asbestdak verwijderd. Voor de aankondiging van een asbestdakenverbod was dit ca. 5 mln. m² jaarlijks.

	2016	2017
Gesubsidieerde mln. m ²	3,3	5,8
Totaal mln. m ²	9,9	7,9 (eerste drie kwartalen)

Koppelingen met andere programma's

Uit het bovenstaande blijkt een duidelijke versnelling bij het saneren van asbestdaken. De vraag is nu wat de rijksoverheid nog meer kan doen om ervoor te zorgen dat asbestdaken zo snel mogelijk gesaneerd kunnen worden. De komende maanden zal ik in overleg met verschillende betrokkenen bezien bij welke andere (regionale) initiatieven aangesloten kan worden. Hierbij denk ik bijvoorbeeld aan initiatieven voor verduurzaming bij zowel particuliere eigenaren als bij bedrijven, en aan programma's ten behoeve van de agrarische sector.

In het Regeerakkoord staat dat wordt gezien hoe een warme sanering van de varkenshouderij in belaste gebieden kan worden vormgegeven. De meeste asbestdaken liggen op agrarische bedrijven. De ministeries van Infrastructuur en Waterstaat en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit overleggen hoe een warme sanering van de varkenshouderij en het saneren van asbestdaken aan elkaar gekoppeld kunnen worden. Daarnaast zal ik zien hoe aangesloten kan worden bij initiatieven om de bebouwde omgeving te verduurzamen.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk
IENM/BSK-2017/301073

Programmatische aanpak

Naast de subsidieregeling en het onderzoek naar meekoppelmogelijkheden heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een programmabureau opgericht om de sanering van asbestdaken te faciliteren. Dit bureau ondersteunt de dakensanering waar mogelijk. Inmiddels hebben ook andere organisaties een bijdrage geleverd aan het programmabureau, waardoor het team is uitgebreid. In deze brief ga ik in op enkele resultaten en initiatieven van het programmabureau. Bijgevoegd vindt u een overzicht van de behaalde resultaten van het programmabureau.

Programmatische aanpak

In de vorige brief¹ over dit onderwerp is aangegeven dat er een communicatiepakket is ontwikkeld. Dit pakket wordt verder ontwikkeld en ook door meer partijen gebruikt en gedeeld. De VNG en het programmabureau werken samen om dakeigenaren te informeren. Verschillende decentrale overheden hebben het initiatief genomen voor een financiële stimuleringsregeling voor het saneren van asbestdaken. De provincies Drenthe en Limburg hebben stimuleringsregelingen voor het saneren van asbest. In overleg met het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland en decentrale overheden wordt onderzocht welke andere financiële stimulansen mogelijk zijn.

Daarnaast wordt een onderzoek gestart naar de blootstellingsrisico's bij het saneren van asbestdaken. Op basis van de risico's kan vervolgens worden vastgesteld wat verantwoorde werkmethodes zijn en welke innovaties mogelijk zijn. Verschillende partijen, waaronder het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, hebben aangegeven graag te willen bijdragen aan dit onderzoek. Het onderzoek wordt begin 2018 ter hand genomen. Het programmabureau verzorgt de begeleiding van het onderzoek.

Daarnaast worden er verschillende opleidingsinitiatieven ontplooid. Zo is er in Limburg een opleidingscentrum gerealiseerd voor Asbest & Energie. Hier wordt de koppeling gelegd tussen het saneren van asbest en verduurzaming. Het programmabureau zorgt ervoor dat de kennis over opleidingen wordt gedeeld met andere betrokkenen. Tot slot heeft het programmabureau een handleiding opgesteld voor het uitvoeren van gebiedsgerichte inventarisaties. Verschillende decentrale overheden hebben inmiddels een inventarisatie laten uitvoeren. Dit heeft geresulteerd in een aanpak voor andere decentrale overheden die overwegen dit ook te doen.

Ambassadeurs

Het programmabureau ondersteunt ook het ambassadeursteam. Een aantal van deze ambassadeurs heeft deelgenomen aan de door uw Kamer georganiseerde ronde tafel van 4 oktober 2017. De hierboven geschetste versnelling van het

¹ Kamerstuk 28 089, nr. 47

saneren van asbestdaken wordt gerealiseerd door de inzet van betrokken ambassadeurs. Daarnaast voeren verschillende decentrale overheden actief beleid om asbestdaken uit te faseren. De ambassadeurs hebben uw Kamer een brief gestuurd waarin zij aangeven het asbestdakenverbod vanaf 2024 te ondersteunen, en welke maatregelen zij daarvoor vanuit het rijk wenselijk achten.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk
IENM/BSK-2017/301073

Tot slot

Een asbestdakenverbod vanaf 2024 is een ambitieuze opgave. Er wordt door veel partijen hard aan gewerkt. De komende maanden wil ik onderzoeken hoe ik de haalbaarheid van het verbod verder kan stimuleren. Hierbij denk ik onder meer aan meekoppelen met andere programma's, en aan ruimte bieden aan innovaties. Ook wil ik bezien welke financiële stimulansen gegeven kunnen worden. Ik zal uw Kamer dit voorjaar hierover informeren.

De wijziging van de Wet milieubeheer, waarin een wettelijke grondslag voor onder meer een asbestdakenverbod wordt gecreëerd, ligt voor bij uw Kamer. Daarover zullen wij binnenkort van gedachten wisselen.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

S. van Veldhoven - Van der Meer